

Ortodoksirabbiien julkilausuma kristinuskosta

3.12.2015

Tehdäksemme Taivaallisen Isämme tahdon: Kohti juutalaisten ja kristittyjen välistä kumppanuutta.

Lähes 2000 vuotta jatkuneen keskinäisen vihamielisyyden ja vieraantumisen jälkeen me ortodoksi rabbit, jotka johdamme seurakuntia, instituutioita ja pappisseminaareja Israelissa, USAssa ja Euroopassa, näemme nyt edessämme historiallisen tilaisuuden. Tahdomme tehdä Taivaallisen Isämme tahdon ottamalla vastaan kristittyjen veljiemme ja sisartemme meille ojentaman käden. Juutalaisten ja kristittyjen täytyy työskennellä rinta rinnan kumppaneina vastaamassa aikakautemme moraalisiin haasteisiin.

1. Shoa (holokausti) päättyi 70 vuotta sitten. Se oli vuosisatoja kestäneen halveksunnan, painostuksen ja hyljeksimisen ja niistä johtuneen juutalaisten ja kristittyjen välille kehittyneen vihamielisyyden kieroutunut huipentuma. Jälkikäteen ajatellen on selvää, että kykenemättömyys päästä irti tuosta halveksuvasta asenteesta ja solmia rakentavaa vuoropuhelua ihmiskunnan parhaaksi heikensi voimaa vastustaa antisemitismien pahoja voimia, jotka nielaisivat maailman murhan ja kansanmurhan syövereihin.

2. Näemme, että Vatikaanin Toisesta Konsiilista lähtien Katolisen kirkon virallinen opetus judaismista on muuttunut perusteita myöten ja peruuttamattomasti. Nostra Aetaten voimaan saattaminen 50 vuotta sitten alkoi sovintoprosessin meidän kahden uskontokunnan välillä. Nostra Aetate ja sen innoittamat myöhemmät viralliset Kirkon asiakirjat hylkäävät yksiselitteisesti kaikenlaisen antisemitismien, vahvistavat ikuisen Liiton Jumalan ja juutalaisen kansan välillä, hylkäävät Jumalanmurhan ja painottavat ainutlaatuista suhdetta, joka vallitsee kristittyjen ja juutalaisten välillä, joita paavi Johannes Paavali II kutsui ”vanhemmiksi veljiksemme” ja paavi Benedictus XVI ”uskon isiksemme”. Tältä pohjalta katoliset ja muut kristityt viranhaltijat aloittivat juutalaisten kanssa rehellisen vuoropuhelun, joka on laajentunut kuluneiden 50 vuoden aikana. Arvostamme Kirkon vakuutusta siitä, että Israelilla on ainutlaatuinen asema pyhässä historiassa ja lopullisessa maailman lunastuksessa. Nykyään juutalaiset ovat saaneet kokea monilta kristityiltä vilpitöntä rakkautta ja kunnioitusta, joka on tullut esiin monissa keskusteluyhteysaloitteissa, kokouksissa ja konferensseissa kautta maailman.

3. Kuten Maimonides ja Yehudah Halevi [1] mekin tunnustamme, että kristinuskoko ei ole sattumaa eikä erehdys, vaan Jumalan tahtoma tapahtuma ja lahja kansakunnille. Erottaessaan judaismien ja kristinuskon Jumala tahtoi merkittäviä teologisia eroavuuksia omaavien kumppaneiden välille jaon, ei vihollisuutta. Rabbi Jacob Emden kirjoitti, että ”Jeesus toi maailmaan kaksinkertaisen hyvyyden. Toisaalta hän vahvisti Mooseksen Tooran majesteettisesti... eikä ainoakaan Viisaistamme puhunut painokkaammin Tooran muuttumattomuudesta. Toisaalta hän riisui kansat epäjumalista ja velvoitti heitä noudattamaan Nooan seitsemää käskyä niin etteivät he käyttäytyisi kuin metsän eläimet, ja juurrutti heihin moraaliset piirteet... Kristityt ovat seurakuntia, jotka tekevät työtä taivaan hyväksi, jotka on tarkoitettu kestäväksi, joiden tarkoitus on toimia taivaan tähden ja joilta ei tulla kieltämään palkkiota.” [2] Rabbi Samson Raphael Hirsch opetti meille, että kristityt ”ovat ottaneet vastaan Vanhan Testamentin Juutalaisen Raamatun Jumalan ilmoituksen kirjana. He tunnustavat uskonsa Taivaan ja Maan Jumalaan niin kuin Raamatussa julistetaan ja he tunnustavat Jumalallisen Sallimuksen yksinvaltiuden” [3]. Nyt kun Katolinen Kirkko on tunnustanut Jumalan ja Israelin välisen ikuisen Liiton, me juutalaiset tunnustamme kristikunnan jatkuvan

rakentavan oikeellisuuden kumppaninamme maailman lunastuksessa, pelkäämättä, että tätä käytettäisiin lähetyspäämääriin. Niin kuin Rabbi Shear Yashuv Cohenin johtaman Israelin ja paavinistuimen keskinäisen komission päärabbinatti totesi:

”Emme ole enää vihamiehiä, vaan suoria kumppaneita, jotka tuomme selvästi esiin olennaiset moraaliset arvot ihmiskunnan eloonjäämiseksi ja hyvinvoinniksi.” [4]

Kumpikaan meistä ei voi suorittaa Jumalan antamaa tehtävää tässä maailmassa yksin.

4. Sekä juutalaisilla että kristityillä on yhteinen liittosuhteeseen perustuva tehtävä maailman parantamiseksi Kaikkivaltiaan hallinnan alaisuudessa, niin että koko ihmiskunta huutaa Hänen nimeään ja epäjumalat poistetaan maan päältä. Ymmärrämme, että molemmat osapuolet epäröivät tunnustaa tämän totuuden, ja me kehotammekin yhteisöjamme voittamaan nämä pelot luottamukseen ja kunnioitukseen perustuvan suhteen vakiinnuttamiseksi. Rabbi Hirsch opetti myös, että Talmud asettaa kristityt ”mitä tulee ihmisten välisiin velvollisuuksiin, täsmälleen samalla viivalle juutalaisten kanssa. Heillä on oikeus hyötyä kaikista velvollisuuksista, ei vain oikeudenmukaisuudesta vaan myös aktiivisesta veljellisestä rakkaudesta.” Entisinä aikoina kristittyjen ja juutalaisten keskinäiset suhteet nähtiin usein Esaun ja Jaakobin vihamielisenä suhteena, mutta Rabbi Naftali Zvi Berliner (Netziv) ymmärsi jo 1800-luvun lopulla, että Jumala on tarkoittanut juutalaiset ja kristityt rakastaviksi kumppaneiksi. ”Kun puhdas henki liikuttaa Esaun jälkeläiset tulevaisuudessa tunnustamaan Israelin kansan ja heidän arvonsa, silloin meidätkin johdetaan tunnustamaan, että Esau on meidän veljemme” [5]

5. Meillä juutalaisilla ja kristityillä on enemmän sitä, mikä meitä yhdistää, kuin sitä mikä erottaa meidät toisistamme: Abrahamin eettinen yksijumalaisuus; suhde Yhden ainoan, taivaan ja maan Luojan kanssa, joka rakastaa meitä ja huolehtii meistä kaikista; juutalaiset Pyhät Kirjoitukset; usko sitovaan perinteeseen ja elämän arvot: perhe, intohimoinen vanhurskaus, oikeudenmukaisuus, luovuttamaton vapaus, universaali rakkaus ja lopullinen maailman rauha. Rabbi Moses Rivkis (Be´er Hagoleh) vahvistaa tämän, ja hän kirjoitti, että ”Viisaat viittasivat vain aikansa epäjumalanpalvelijaan, joka ei uskonut maailman luomiseen, eksodukseen, Jumalan ihmetekoihin ja Jumalan antamaan lakiin. Sitä vastoin ihmiset, joiden sekaan meidät on hajotettu, uskovat kaikkiin näihin uskonnon olennaisiin perusteisiin.” [6]

6. Kumppanuutemme ei mitenkään vähennä olemassa olevia eroja, jotka vallitsevat kahden uskontokunnan ja kahden uskonnon välillä. Me uskomme, että Jumala käyttää monia lähettiläitä ilmoittamaan Totuutensa, samalla kun vahvistamme ne perustavaa laatua olevat eettiset velvoitteet, jotka kaikilla ihmisillä on Jumalan edessä, ja joita judaismi on opettanut aina universaalin Nooan liiton kautta.

7. Jumalaa matkien juutalaisten ja kristittyjen täytyy tarjota palvelun, ehdottoman rakkauden ja pyhyden malleja. Meidät on kaikki luotu Jumalan Pyhän Kuvan kaltaisuuteen, ja juutalaiset ja kristityt tulevat säilymään uskollisina Liitolle näyttelemällä yhdessä aktiivista osaa maailman pelastamiseksi.

Allekirjoitukset

(Alkuperäisiä allekirjoittajia on ainakin 23 ortodoksirabbia eri maista, mutta julkilausuman julkaisemisen jälkeen allekirjoittajia on tullut valtava joukko lisää)

Tämä on Pirjo Pullin suomennos.

Alla vielä yksi **kommentti ortodoksirabbien julkilausumaan:**

Positiivista siinä on yhteyden etsiminen kristikunnan kanssa ja toteaminen, etteivät juutalaiset ja kristityt ole toistensa vihamiehiä, vaikka kristikunta onkin tehnyt paljon pahaa juutalaiselle kansalle. Negatiivista on mielestäni se, että yhteyttä etsitään aika tavalla ekumeeniselta pohjalta ja uskonnolliselta kirkkokuntien pohjalta ja myös Rooman kirkon edustamalta pohjalta. Todellinen yhteys tulee syntymään Jeshua Messiaassa ja Jumalan Sanan totuuden pohjalta, kuten se on jo alkanut toteutua messiaanisten Jeshuaan uskovien ja muiden kansojen messiaanisten uskovien välillä.

Siunauksin!

Keijo Lindeman